

Sygn. akt II Cz 11/14

POSTANOWIENIE

K., dnia 27 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Henryk Haak

Sędziowie: SSO Paweł Szwedowski – spr.

SSO Marian Raszewski

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2014 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) Spółka z o.o. z siedzibą w S.

z udziałem M. R.

o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy wierzyciela

w przedmiocie zażalenia wierzyciela (...) Spółka z o.o. z siedzibą w S.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 10 grudnia 2013 r., sygn. akt I Co 3843/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 11/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu nie znalazł podstaw do nadania klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu przez Sąd Rejonowy w Kaliszu z dnia 8 lutego 2007 r. w sprawie o sygn. akt VII Nc 2583/06 oddalając wniosek (...) Spółka z o.o. z siedzibą w S..

W uzasadnieniu ustalił, że do wniosku wnioskodawca załączył kserokopie umowy przelewu wierzytelności z dnia 4 czerwca 2012 r. dotyczącą obsługi wierzytelności 21B w odniesieniu do segmentu 21 zawarte pomiędzy pierwotnym wierzycielem (...)Kasą (...)im. Z. C.z siedzibą w G.a (...) S.a.r.l. z siedzibą w L. oraz pomiędzy (...) S.a.r.l. z siedzibą w L. a (...) Spółka z o.o.z siedzibą w S.wraz z kserokopiami aneksów nr (...)z dnia 25 stycznia 2013 r. do powyższych umów. Ponadto w aktach sprawy znajdują się dołączone do każdego z wymienionych dokumentów kserokopie notarialnych poświadczeń podpisów osób działających w imieniu zawierających poszczególne umowy podmiotów oraz kserokopie notarialnych poświadczeń zgodności z oryginałem poszczególnych kserokopii dokumentów. Wszystkie przedłożone kserokopie dokumentów zostały poświadczone za zgodność z oryginałem przez fachowego pełnomocnika działającego w sprawie.

Rozstrzygając w przedmiocie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności Sąd Rejonowy powołał przepis art. 788 § 1 k.p.c. zauważając, że przejście uprawnień musi być wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem notarialnie poświadczonym. Co jest dokumentem urzędowym określa art. 244 k.p.c. a przedłożone w sprawie dokumenty mające potwierdzić przejście uprawnień na nowego wierzyciela nie są dokumentami urzędowymi w rozumieniu tego przepisu. Sąd Rejonowy wskazał nadto, że dokumenty prywatne stanowią dowód tego, że osoba która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.). Podpis pod dokumentem prywatnym, aby mógł rodzić skutki wynikające z art. 788 k.p.c. musi zostać urzędowo poświadczony przez powołane do tego podmioty.

Przedłożone przez wnioskodawcę dokumenty nie mogą stanowić podstawy nadania klauzuli wykonalności zgodnie z żądaniem wniosku. Umowy przelewu wierzytelności, których kserokopie przedłożył wnioskodawca zawierane były w dniu 4 czerwca 2012 r., aneksy do nich podpisano w dniu 25 stycznia 2013 r., natomiast notarialne poświadczenia podpisów pod powyższymi dokumentami miało miejsce 30 września 2013 r. Zatem podpisy stron pod powyższymi dokumentami nie były faktycznie składane w obecności notariusza.

W myśl art. 79 pkt 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz.U. z 2008r., Nr 189, poz. 1158 ze zm.), jedną z czynności wykonywanych przez notariusza jest sporządzanie poświadczeń. Podpisy na poświadczonych dokumentach składane są w obecności notariusza. Jeżeli podpis na poświadczonym dokumencie był złożony nie w obecności notariusza, osoba która podpisała, powinna uznać przed notariuszem złożony podpis za własnoręczny. Okoliczność tę notariusz zaznacza w sporządzonym dokumencie (art. 88 ustawy). Przepis ten nie przewiduje możliwości ponownego podpisania umowy w obecności notariusza, również żaden inny przepis nie prawa nie przewiduje możliwości dwukrotnego podpisania tej samej umowy. Umowa zostaje zawarta w momencie podpisania jej przez strony. Dyspozycja art. 788 § 1 k.p.c. dotyczy potwierdzenia urzędowego podpisów kreujących przejście uprawnień wynikających z danego tytułu egzekucyjnego na nowego wierzyciela. W przedmiotowej sprawie miałyby to dotyczyć zawarcia umów przelewu wierzytelności i aneksów do nich. Notariusz poświadczając własnoręczność podpisów osób reprezentujących strony umowy w innej dacie niż data jej zawarcia potwierdza jedynie, że podpisy złożone w dniu ich potwierdzenia zostały złożone w obecności notariusza, a więc tylko tych podpisów może dotyczyć walor urzędowego poświadczenia. Nie rozciąga się on jednak na podpisy stron złożone w dniu zawarcia umowy, gdyż te nie były składane w obecności notariusza, co przyznaje we wniosku wnioskodawca. Co za tym idzie nie można przyjąć, że podpisy osób reprezentujących strony skutkujące zawarciem umów zostały urzędowo poświadczone. Ponowne złożenie podpisu pod dokumentem w obecności notariusza nie jest bowiem równoznaczne z uznaniem wcześniej złożonego podpisu za własnoręczny.

Zażalenie od tego rozstrzygnięcia złożył wierzyciel zarzucając naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 788 § 1 k.p.c. przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w przedmiotowej sprawie, a w konsekwencji odmowę nadania klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień mimo spełnienia przesłanek opisanych w tym przepisie.

W oparciu o ten zarzut wniósł o zmianę postanowienia przez uwzględnienie wniosku o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie

Zgodnie z art. 96 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz.U. z 2008 r., Nr 189, poz. 1158 ze zm.) notariusz poświadcza między innymi własnoręczność podpisu. Zgodnie natomiast z art. 88 cytowanej ustawy podpisy na aktach notarialnych i poświadczonych dokumentach są składane w obecności notariusza. Jeżeli podpis na poświadczonym dokumencie był złożony nie w obecności notariusza, osoba, która podpisała powinna uznać przed notariuszem złożony podpis za własnoręczny. Okoliczność tę notariusz zaznaczy w sporządzonym dokumencie.

Wnioskodawca w zażaleniu wskazuje, że w niniejszej sprawie stawający u notariusza ponownie podpisali podpisane przez nich wcześniej umowy przelewu wierzytelności i dotyczące obsługi wierzytelności a także aneksy do tych umów, a notariusz potwierdził własnoręczność tych podpisów. Twierdzi więc, że w niniejszej sprawie notariusz poświadczył własnoręczność złożonych w jego obecności podpisów. Z tej przyczyny w ocenie skarżącego w niniejszej sprawie wykazano przejście uprawnień w rozumieniu art. 788 § 1 k.p.c. dokumentem prywatnym z podpisem notarialnie poświadczonym.

Powyższe twierdzenia nie znajdują oparcia w obowiązujących przepisach prawa. Wskazać trzeba, że przepis art. 88 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie nie przewiduje możliwości ponownego podpisania umowy w obecności notariusza. Wbrew twierdzeniom skarżącego również żaden inny przepis prawa nie przewiduje możliwości dwukrotnego podpisywania tej samej umowy. W art. 88 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie wskazano jasno dwie i tylko dwie sytuacje. Pierwszą, gdy podpis pod umową składany jest w obecności notariusza, a drugi gdy umowa została podpisana wcześniej. Wówczas osoba, która ją podpisała, powinna uznać przed notariuszem złożony podpis za własnoręczny. Okoliczność tę notariusz winien zaznaczyć w sporządzonym dokumencie.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma żadnych podstaw dla przyjęcia, iż zdanie pierwsze art. 88 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie ma zastosowanie do umów już wcześniej podpisanych bez obecności notariusza.

Skoro z twierdzeń wnioskodawcy i dokumentów znajdujących się w aktach sprawy wynika, że umowy i aneksy zostały podpisane wcześniej, obowiązkiem stawających przed notariuszem było uznanie znajdujących się na umowie podpisów za własnoręczne, co notariusz winien zaznaczyć w sporządzonym dokumencie. Przepisy nie przewidują żadnej innej możliwości poświadczenia podpisów, a uznanie za słuszne twierdzeń skarżącego prowadziłoby w istocie do ominięcia przepisów i stworzenia nowych zasad poświadczenia podpisów, nie znajdujących oparcia w przepisach prawa.

Trafnie więc Sąd Rejonowy uznał, że przedłożony dokument prywatny nie zawiera podpisów urzędowo poświadczonych. Twierdzenia skarżącego są bowiem zupełnie dowolne i sprzeczne z obowiązującymi przepisami.

Sąd Rejonowy trafnie więc przyjął, że nie ma podstaw do nadania klauzuli wykonalności wobec nie spełnienia przesłanek wymaganych przez art. 788 § 1 k.p.c. Faktu tego nie zmienia szereg przeciwnych orzeczeń cytowanych przez skarżącego w zażaleniu albowiem nie wiążą one Sądu w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało zgodnie z art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzec jak w sentencji.